

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-38>

УДК 657.1:004

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

ANALYTICAL SUPPORT OF DIGITAL TRANSFORMATIONS

Гавриленко Наталія Вікторівна

кандидат економічних наук, доцент,

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2043-3917>**Козицька Наталя Олександрівна**

кандидат економічних наук, доцент,

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7928-0268>**Havrilenko Nataliia, Kozitska Natalia**

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

У статті досліджено особливості цифрових трансформаційних процесів відповідно до сучасних умов цифрової економіки, що дозволило констатувати деякі тенденції розвитку методології обліково-аналітичного процесу передбачає. Доведено, що цифрові трансформації нівелюють звичними моделями галузевих ринків і їх управління. Пропозиції щодо покращення методології аналітичного забезпечення цифрових трансформаційних процесів і конкретні практичні рекомендації, сприятимуть прискоренню цифровізації обліково-аналітичних процесів, а це дозволить своєчасно виявити ризики втрати стійкості і ефективності діяльності економічних суб'єктів і враховувати заходи щодо усунення або пом'якшення негативних наслідків при розробці стратегії розвитку. Належне методичне забезпечення будь-яких трансформаційних процесів господарюючого суб'єкта відображає рівень його економічного розвитку, пріоритети, стратегічні орієнтири і можливості їх досягнення. Крім того, воно повинне бути адекватним галузевій специфіці тих об'єктів регулювання, під управлінням діяльністю яких створюються необхідні регламенти, інакше – ці регламенти будуть некорисними.

Ключові слова: цифровізація, трансформаційні процеси, обліково-аналітичне забезпечення, цифрові платформи, бухгалтерський облік, інформаційні технології

The article is devoted to the problems of analytical support of digitalization of the modern economy and its impact on economic growth and social welfare. It is shown that the business in the field of computer and information technologies, as well as the sharing business, based on the widespread use of internet services and cloud technologies, is currently developing rapidly. It is noted that for businesses that rely on Internet services, the analytical support system is simplified, which is reduced to managing the creation, processing and redistribution of information, rather than creating new products and industries, which also inhibits economic growth. The results of the study of the compliance of the methodology of analytical support of digital transformation processes with modern conditions of the digital economy allowed us to state that the development of the methodology of the accounting and analytical process involves: first, the study of cause-and-effect relationships in the economy, management and institutional sphere of regulation of this process; secondly, the establishment of an organic link between the state of the economic and institutional environment with the content of the accounting and analytical process; third, the formation and establishment of such a link allows economic entities to develop in accordance with corporate interests, which are defined in the economic strategy. However, it has been proven that the practice of accounting and financial reporting has accumulated negative properties that make it difficult to update the concept of information support for setting and implementing management goals, the need for which is long overdue. We believe that in order to improve the effectiveness of control measures, the accounting and analytical array should be supplemented with information from the "Big Data" databases, which are formed from management, tax, and statistical reports, information summary reports of financial regulators, and sources of non-financial information. Suggestions for improving the methodology of analytical support for digital transformation processes and specific practical recommendations will contribute to the acceleration of digital transformation accounting and analytical processes, and this will allow timely identification of risks of loss of stability and efficiency of economic entities and take into account measures to

eliminate or mitigate negative consequences in formulating development strategies. Proper methodological support for any transformation processes of an economic entity reflects the level of its economic development, priorities, strategic guidelines, and opportunities to achieve them. In addition, it must be adequate to the industry specifics of those regulatory objects under the management of which the necessary regulations are created, otherwise these regulations will be useless.

Keywords: digitalization, transformation processes, accounting and analytical support, digital platforms, accounting, information technology.

Постановка проблеми. Актуальність теми аналітичного забезпечення цифрових трансформацій обумовлена надто стрімким та активним проникненням цифрових інформаційних технологій в усі сфери функціонування та життєдіяльності сучасного суспільства. Уряди всіх країн світу та бізнес-структури усвідомлюють життєву необхідність прискорення процесів цифрової трансформації і цифровізації економіки в цілях набуття конкурентоспроможних позицій в мінливому цифровому просторі нової світової економіки, що, безумовно, вимагає необхідного аналітичного і науково-методичного опрацювання здійснення відповідних змін. Відкриття IT-платформи, існування хмарних технологій, впровадження єдиного міжнародного формату надання фінансової звітності в електронному форматі XBRL та багато інших нововведень в сфері електронно-інформаційних технологій, значно підвищує вимоги до оперативності обліково-контрольних і аналітичних процесів. Одночасно, в сучасних умовах керівництво підприємств постійно вирішує складні адаптаційні завдання щодо переформатування систем наявного методичного забезпечення обліково-контрольних і аналітичних процесів і складання зовнішньої і внутрішньої звітності.

В умовах сьогодення всі існуючі функціональні елементи системи управління фінансово-господарською діяльністю бізнес-структур із державною участю, а саме: організація та мотивація, планування і бюджетування, облік і звітність, аналіз і регулювання, контроль та координація перебувають під пресом доволі серйозних розбіжностей, іноді, навіть і прямих протиріч державних і корпоративних інтересів. Також, досі не вирішено проблему формування транспарентної фінансової звітності.

Таким чином, вищезазначені проблеми визначають актуальність теми дослідження і потребують подальшого розвитку методології аналітичного забезпечення цифрових трансформацій у єдності їх рівнів і видів. Одночасно, значимість даного дослідження значно зростає за існуючих умов цифровізації економіки, що, безперечно, потребує чіткого трактування основних змістовних положень та однозначності алгоритмів розрахунків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Основні облікові принципи, що обумовлюють стан всієї облікової діяльності, а також можливі перспективи вдосконалення методології бухгалтерського обліку в умовах еволюційного розвитку господарського життя змістовно охарактеризовані у працях відомих вчених різних часів: Акерлоф Дж., Андерсон Х., Барро Р.Д., Буайе Р., Гадамер Х.-Г., Гріффін Р., Кейнс Дж. М., Локк Д., Мілль Дж. С., Нідлз Б., Сміт А., Стігліц Дж., Фрідман М., Хайек фон Ф.А., Шумпетер Й., Емерсон Л.Р.

В працях Ідзирі Юджи [1], Погрібняк Д. [2], Коновалової Д., Гавриленко Н., Магопець О. та інших [3; 7–8; 12] представлені дослідження матричної форми надання облікових бухгалтерських записів і розробки нових форм звітності. Слід наголосити на тому, що ці дослідження набувають особливої актуальності та значущості в умовах цифрових трансформацій економіки для розробки багаторівневих бухгалтерських записів, які є об'єктами внутрішньогосподарського контролю.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Існуючі доробки вчених і практиків різних часів підтверджують актуальність і певну складність теми дослідження. Наукові дискусії щодо інституціоналізації аналітичного забезпечення всієї системи управління корпоративними структурами обумовлюють потребу в розробці науково обґрунтованої концепції обліково-аналітичних процесів, яка відповідатиме фінансовим інтересам всіх зацікавлених учасників розширеного відтворення.

Отже, актуальність сформульованих проблем і необхідність виявлення варіантів їх усунення, обумовили вибір теми дослідження, його мету та завдання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета даного дослідження – вдосконалення методології модернізації облікового забезпечення цифрових трансформацій в умовах інституціональних змін, спрямованого на супроводження реалізації економічних стратегій розвитку різноманітних корпоративних структур.

Виклад основного матеріалу дослідження. Еволюційний шлях розвитку, який

характерний для багатьох національних систем аналітичного забезпечення господарських процесів, має одну спільну ознаку, суть якої полягає як слідування за змінами соціально-економічного середовища та інститутів його регулювання, що призводять до постійних змін у методико-правових основах аналітичного забезпечення господарських процесів відповідно до потреб економічних агентів на всіх рівнях господарського життя. Поняття «еволюційна економіка», трактується нами як процеси зростання різноманіття факторів виробництва, ускладнення форм управління ними (обліково-контрольний та інший інформаційний супровід), що відбуваються за рахунок зміни технологій, товарів, організацій, інститутів, яка періодично повторюється [4, с. 54–64].

Методологічні засади еволюційної теорії Веблена Т. [5], Шумпетера Й. [6] та багатьох інших зарубіжних вчених прийнято за основу економістами для забезпечення наступності позитивної історичної спадщини існуючих концепцій аналітичного супроводу розвитку економіки. Це можна спостерігати на прикладі постійно розроблюваної вченими різних країн та інституційними структурами нової доктрини «цифрової економіки».

У роботі Белла Д. також чітко зазначено, що відбувається «зниження ролі матеріального виробництва та розвиток сектора послуг та інформації. Таким чином, стає зрозумілим, що докорінні зміни, які відбуваються в соціально-економічних відносинах у «новому соціумі» вимагають розробки нових концепцій реалізації фінансових, технологічних, соціальних інтересів його представників, в зв'язку з цим, потрібне зовсім інше аналітичне забезпечення таких інтересів. Базисні основи розвитку, а саме: виробництво та розподіл благ і, відповідно, надбудовані структури, що включають інститути із широкими регулятивними функціями, перебудовуються під нові інтереси соціуму. Слід зазначити, що різко перебудовуються абсолютно всі системи аналітичного забезпечення інститутів регулювання, які необхідні їм для управління соціумом як по вертикалі, так і по горизонталі господарських зв'язків.

Послідовний розвиток систем управління господарськими процесами та їх аналітичного забезпечення з використанням новітніх технічних рішень, зумовлюють створення еволюційного розвитку обліково-аналітичних процесів. Саме ці дослідження взяті нами за основу під час пошуку та виявлення можливих варіантів оновлення положень методології аналі-

тичного забезпечення цифрових трансформацій у сучасних економічних умовах, окрім концепції «інформаційного менеджменту. Так, термін «інформаційний менеджмент» бере свій початок від терміну «менеджмент інформаційних ресурсів», що означає цілеспрямоване використання компанією інформації, як особливого ресурсу. В доповнення цього трактування, Аттінджером М., введено термін «інтегрований інформаційний менеджмент», характерною рисою якого є створення інформаційної інфраструктури, що забезпечує необхідний рівень збігу та відповідності всіх компонентів у системі управління [9].

Однак, ми інформаційний, або аналітичний менеджмент розуміємо, як сукупність моделей управління аналітичною інформацією і він, зважаючи на свою технологічну сутність, включає набагато більше практичних засад, аніж теоретичних. Так, для сучасного інформаційного суспільства доволі важливим є розвиток методології обліково-аналітичних процесів, який дозволяє забезпечити інформаційні потреби менеджерів різних рівнів, які вже застосовують сучасні високотехнологічні інструменти, моделі, користуються методами оцифровування інформації та передачі її по каналах електронного зв'язку.

У цифрових економічних трансформаціях властивість темпоральності аналітичної інформації набуває нового імпульсу – вона актуалізується. Що це означає? Даємо відповідь: інформація, модифікована різними методами та способами, такими як: вибірка, кореляційно-регресійний аналіз, сепарація, застосування коефіцієнтів, угруповання, підзапити менеджерів стає релевантною, а підготовка такого обсягу аналітичних даних до конкретного періоду часу, цю інформацію робить темпоральною. Ми вважаємо, що релевантність та темпоральність є дуже важливими характеристиками якості аналітичної інформації, яка потрібна управлінським структурам господарюючих суб'єктів усіх ланцюжків горизонтально-вертикальних зв'язків.

Одночасно із постійним збільшенням запитів на релевантну обліково-аналітичну інформацію різноманітних користувачів, сформувався зовсім новий стейкхолдерівський сегмент теорії управління та теорії інформації. (International framework for integrated reporting, 2017). Він передбачає, що особливо значущі для бізнесу стейкхолдери, такі як інвестори, контрагенти, фінансово-кредитні установи, отримують обліково-аналітичну інформацію за їх першою вимогою.

На Міжнародному Конгресі бухгалтерів, який проходив у 2018 році робився наголос на те, що «нові інформаційно-цифрові комплекси здатні оперативнo вирішувати обліково-аналітичні та контрольнo-регуляторні питання. В зв'язку з цим, зростає потреба у стрімкому прискоренні модернізації процесів інформаційного супроводу управління економічним розвитком усіх великих підприємств. Це має відношення і щодо компаній з державною часткою, економіка яких відіграє в умовах сьогодення визначальну роль макроекономічного забезпечення динаміки загалом. Наприклад, систему корпоративного господарювання «Центренерго» можна охарактеризувати як дзеркало української економіки, оскільки це 20% теплової генерації країни, яку виробляють при компанії і її стан значно визначає динаміку розвитку багатьох інших сфер, які формують свої тарифи на послуги.

Наявний у розпорядженні управлінців аналітичний матеріал, сформований відповідно до внутрішньокорпоративних методик, є необхідним також і для оцінки взаємодії директорату господарюючого суб'єкту з різними користувачами. За інших рівних умов, при цифровізації комунікацій управлінців компанії з економічними суб'єктами зовнішнього середовища, такими як: контрагенти, регулятори, оперативність використання аналітичних даних при перевірках фактичних показників оперативних звітів за необхідний звітний період і виявленні відхилень від індикативних, структурованих у стратегії за тими ж періодами, суттєво підвищується за рахунок технологічного супроводу обліково-аналітичних процесів. Окрім цього, необхідним є застосування комплексу методичних матеріалів з аналізу результатів проведення контрольних процедур та здійснення пов'язаних з ними дій, таких як: моделювання покращень тактик господарської діяльності, здійснення необхідних коректив стратегії, типовий зміст яких представлено на рис. 1.

Такі процедури фахівці називають «ІТ-контролі». Загальну більшість з вищевказаної інформації доцільно представити у вигляді графічних ілюстрацій документообігу в компанії. Слід зазначити, що на практиці такі графіки оформляються як ілюстрації, тобто: схеми, карти, діаграми, або у вигляді переліку робіт щодо створення, перевірки і обробки документів, які виконуються уповноваженими особами компанії в заздалегідь встановлений термін.

Як свідчить інформація, отримана від опитуваних фахівців, «жодну ілюстративну

форму неможлива назвати переважаючою, найкраще мати і ілюстрації графіку документообігу, і його текстовий варіант, в якому зазначений перелік робіт та відповідальні особи». Важливим є те, що перед затвердженням керівництвом, графік документообігу в обов'язковому порядку узгоджується з керівниками економічних служб компанії, яке визначає його відповідність посадовим інструкціям, положенням діючої облікової політики та іншим елементам управління стратегією компанії.

Для реалізації практично аналітичного забезпечення цифровізації трансформаційних процесів, важливим є дотримання такої умови, як наявність в компаніях різноманітних високотехнологічних комплексів системи збору інформації обліку та звітності з наступною її переробкою у релевантну, яка може використовуватися менеджерами у цілях управління тактиками та стратегією розвитку. З цією метою, у компаніях повинні працювати високопрофесійні фахівці, які не лише обслуговують такі комплекси, але й вільно орієнтуються в діючих сучасних оціночних моделях, які базуються на складних математичних розрахунках.

Індекс розкриттів ESG передбачає наступне: кожна компанія має у своєму традиційному річному фінансовому звіті ставити гіперпосилання на індекс розкриття факторів ESG (ESG Disclosure Index). Це зумовлене забезпеченням зручності користувачів фінансової звітності – інвесторів, які незадоволені тим, що знайти інтегровану інформацію в Звітах компаній дуже непросто і на це витрачається багато часу.

Використання такого показника дозволить залучити в звітну практику значно більше однозначності та системності. Слід мати на увазі, що складання вищезгаданого індексу можливе з допомогою інструментарію Global Reporting Initiative (GRI).

Цифровізація та діджиталізація доволі міцно закріпилися у програмах найбільших панельних дискусій на різних економічних форумах та профільних конференціях. Слід наголосити на тому, що студенти вищих навчальних закладів вважають, що інформаційні курси є необхідними для вивчення, оскільки в сучасному суспільстві прискорюються процеси діджиталізації [10]. Звернемо увагу на те, що потенціал цього ринку дуже колосальний. Як повідомляє журнал Forbes, понад 60% найбільших світових корпорацій оберуть своєю стратегією

Рис. 1. Модель підтримки узгодженості господарських тактик із прийнятими в компанії цільовими установками стратегії розвитку

Джерело: складено авторами

digital-трансформацію; практично всюди в IT-технологіях застосовується відкритий API (Application Programming Interface), SDK (Software Development Kit) та інші різноманітні інструменти інтеграції, які дозволяють бізнесу впровадити необхідний набір інструментів та технологій у свої робочі процеси. Не потрібно нічого програмувати з нуля, оскільки хороших рішень на ринку більш ніж достатньо. Все що потрібно – розуміння бізнесу компанії та розробленої стратегії digital-трансформації.

Починаючи з 2017 року в господарюючих суб'єктах дещо активізувалася систематизація діючих звітних і управлінських форм, їх переведення повністю на цифрові платформи. В зв'язку з цим, з метою полегшення контролю за чіткістю і злагодженістю роботи персоналу щодо формування інформації як в бухгалтерському обліку, так і в інших інфор-

маційних системах, слід розробити типові «Положення про структурні підрозділи» з правилами документообігу та іншим аналітичним забезпеченням.

Проведене дослідження дозволило виявити проблему недотримання термінів передачі інформації з виробничих ділянок та цехів у центральні бухгалтерії всіх досліджених господарюючих суб'єктів. Адже, наслідком порушення термінів є необхідність коригування обліково-аналітичних даних і уточнення податкових декларацій, а це зумовлює додаткову трудоємність бухгалтерської праці, часу, фінансових ресурсів компанії на усунення недоліків у роботі. Негативним є відсутність в регламентах документообороту інформації про канали руху внутрішньої звітності та способах її збереження. Так, наприклад, надання бухгалтеріями компаній звітів про собівар-

тість робіт у фінансово-економічні відділи не відповідає порядку збору і термінам передачі документів від виробничих ділянок.

В умовах сьогодення відділи і служби складних господарюючих утворень відчують значний дефіцит інформації. З одного боку, постійно виникає зростаюча потреба в деталізації і нових способах агрегації облікової інформації, її ведення в цифровому форматі та більш оперативному контролі, а з іншого – необхідна деталізація обліково-контрольної інформації у аналітичному розрізі та розширення видів звітності. Управлінці низових виробничих структур складних господарських утворень не використовують складні цифрові платформи через відсутність обізнаності щодо правил їх застосування. Як і раніше, основний масив інформації обробляється в програмі MS Excel, а порядок руху інформаційних потоків представлений на рис. 2.

Масштабування документів на цифрових платформах передбачає зростання потреб управлінців в розширенні можливостей існуючих програмних продуктів. Керівництвом багатьох складних господарських утворень

не вироблена чітка політика інформаційно-програмної цифровізації документообігу всіх форматів звітності, що є однією із причин використання розрізаних програм збирання і обробки інформації, а це призводить до необґрунтованого розсіювання вирішуваних задач по різних програмних продуктах. В зв'язку з цим, контроль за вирішенням поставлених задач в таких господарських утвореннях не буде продуктивним.

Слід зазначити, що нині застосовувані інформаційні системи доволі слабо інтегровані між собою, що призводить до виникнення проблеми подвійного введення інформації, нераціонального документообороту і невиправданих додаткових затрат праці та фінансових ресурсів. Керівництво господарюючих суб'єктів не прикладає належних зусиль для виявлення можливостей інтеграції програмних продуктів для створення «загальнокорпоративної системи збирання і обробки облікової інформації на цифровій основі», як того вимагає «краща система реалізації корпоративного права».

В обліковій політиці багатьох компаній не висвітлені питання, з яких в національних

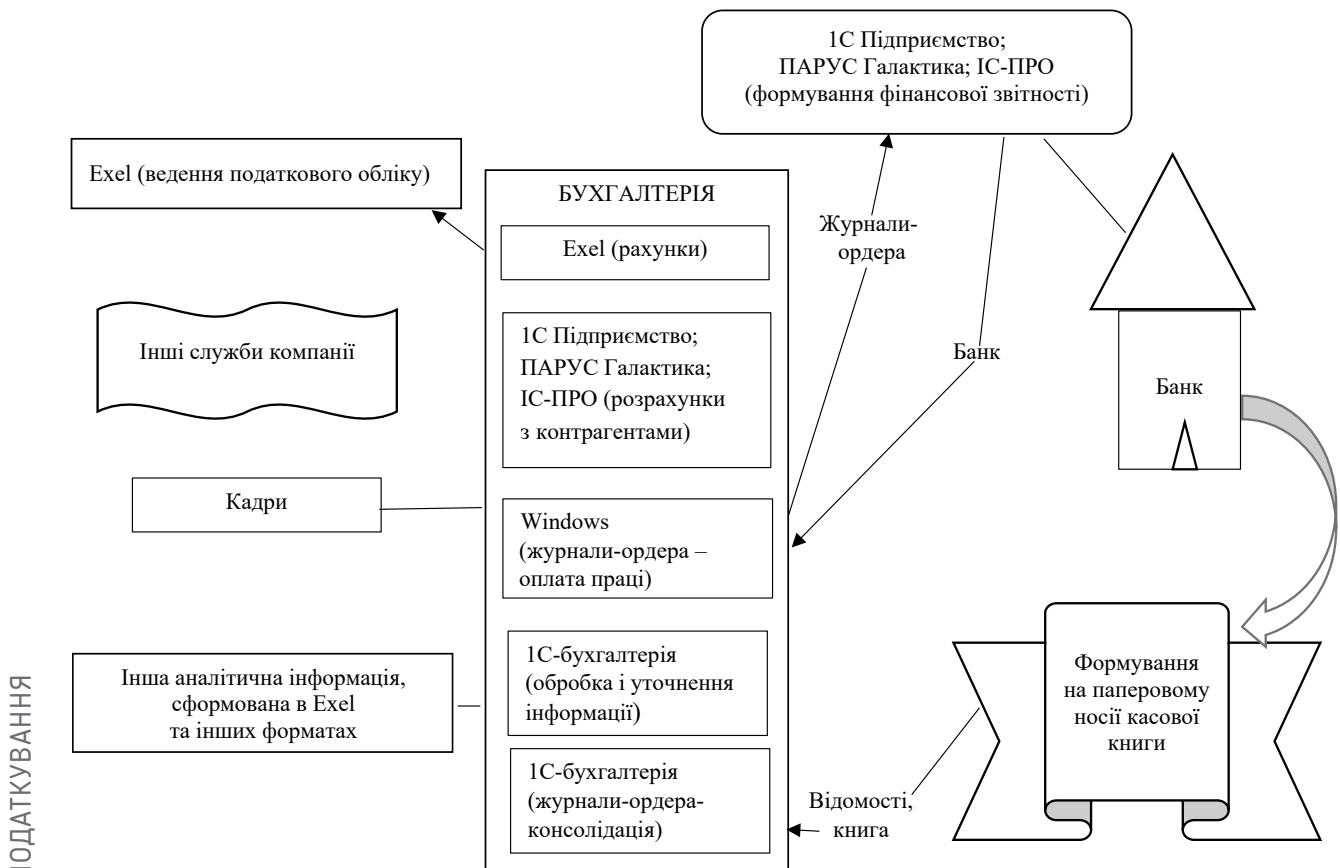

Рис. 2. Інформаційні потоки обліково-аналітичного супроводження трансформаційних процесів

Джерело: складено авторами

Таблиця 1

Неповнота аналітичних даних бухгалтерських реєстрів

Рахунок	Аналітичні дані			
	Аналітичні дані по всіх видах основних засобів (виробничі, невиробничі)	Аналітичні дані по групах основних засобів	Аналітичні дані по місцям їх експлуатації, закріплення	Аналітичні дані по МОЛ
Рахунок 10 «Основні засоби»	Аналітичні дані по всіх видах основних засобів (виробничі, невиробничі)	Аналітичні дані по групах основних засобів	Аналітичні дані по місцям їх експлуатації, закріплення	Аналітичні дані по МОЛ
Рахунок 15 «Капітальні інвестиції»	Аналітичні дані по видах капітальних вкладень (будівництво, придбання)	Аналітичні дані по видах будівництва (наземне, інше)	Аналітичні дані по об'єктах	-
Рахунок 20 «Виробничі запаси»	Аналітичні дані по цілях придбання	Аналітичні дані по об'єктах	-	-
Рахунок 23 «Виробництво»	Аналітичні дані по виробничих об'єктах	-	-	-
Рахунок 31 «Рахунки в банках»	Аналітичні дані по видах платежів (напрямкам діяльності)	Аналітичні дані по рахункам (за підставами)	-	-
Рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції»	Аналітичні дані по видах фінансових вкладень	-	-	-
Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	Аналітичні дані за розрахунками, забезпеченими векселем	Аналітичні дані по договорах	Аналітичні дані за видами придбань	Аналітичні дані по об'єктах
Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»	Аналітичні дані за розрахунками, забезпеченими векселем	Аналітичні дані по договорах	Аналітичні дані по об'єктах	Аналітичні дані по видах робіт
Рахунок 50 «Довгострокові позики» Рахунок 60 «Короткострокові позики»	Аналітичні дані по видах запозичень (розрахунки за кредитами/позиками, розрахунки за відсотками)	-	-	-
Рахунок 372 «Розрахунки з підзвітними особами»	Аналітичні дані по видах витрат на відрядження»			
Рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	Аналітичні дані по розрахунках з працівниками (П.І.Б.)			
Рахунок 37 «Розрахунки з різними дебіторами» Рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями»	Аналітичні дані по об'єктах			
Рахунок 39 «Витрати майбутніх періодів»	Аналітичні дані по видах витрат	Дата виникнення, термін списання, база розподілу		

стандартах бухгалтерського обліку і МСФЗ не зазначені способи ведення бухгалтерського обліку. Також не знайшли свого відображення і способи обліку, які усувають спірні питання оподаткування і які, наприклад, в податковому кодексі України, Росії, Білорусі та багатьох інших країн не врегульовані. Це стосується, наприклад, порядку обліку спеціального одягу, порядку відображення та розподілу транспортно-заготівельних витрат, оцінки матеріалів в аналітичному обліку і місцях їх зберігання (застосування облікових цін), порядку обліку податку на прибуток відповідно до вимог ПБО 17; порядку відображення деяких специфічних доходів і витрат, та інших нюансів.

Як безперечно негативних фактор, який запобігає покращенню обліково-аналітичного процесу в системі управління фінансово-господарською діяльністю компанії, нами виявлена недостатність такої аналітики, як словників, толкувань до важливих бухгалтерських рахунків, що узагальнено нами в таблиці 1.

Для інтерпретації змісту та смислу аналітичних даних, які передаються по цифрових комунікаціях, необхідно проаналізувати таку тріаду, як: «склад, розмір і динаміка всіх даних»; «причини, які зумовили їх склад, величину і динаміку»; «наслідки сформованого масиву даних для поточного розвитку і для стратегування».

При належному доповненні, тобто надбудовою інформації бухгалтерських рахунків запропонованою вище аналітикою, необхідною є повна переробка існуючих в даний час довідників для їх оновленої формалізації, актуалізації та приведенню до єдиної структури інформації.

Висновки. Результати дослідження питань відповідності методології аналітичного забезпечення цифрових трансформаційних процесів сучасним умовам цифрової еконо-

міки дозволили констатувати, що розвиток методології обліково-аналітичного процесу передбачає: по-перше, вивчення причинно-наслідкових зв'язків в економіці, управлінні та інституційній сфері регулювання цього процесу; по-друге, встановлення органічного зв'язку між станом економічного та інституційного середовищ із змістом обліково-аналітичного процесу; по-третє, формування та налагодження такого зв'язку дозволяє суб'єктам господарської діяльності розвиватися відповідно до корпоративних інтересів, які визначаються в економічній стратегії.

Цифрові трансформації нівелюють звичними моделями галузевих ринків і їх управління. Вони підвищують конкурентоспроможність їх учасників. Тим самим, цифровізація визначає перспективи розвитку компаній, галузей і національних економік в цілому. В умовах сьогодення в розпорядженні менеджменту господарюючих суб'єктів перебуває потужний арсенал передових ІТ-технологій і програмних ІТ-систем і платформ, завантаження і застосування яких потребує відповідного інформаційного супроводження. Таку місію завжди виконують обліково-аналітичні та аналітико-регуляторні процеси. Проте, як було доведено, в практиці ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності накопичилися негативні властивості, які ускладнюють оновлення концепції інформаційного супроводження постановки і реалізації управлінських цілей, необхідність якої давно назріла.

Вважаємо, що для підвищення результативності контрольних заходів, обліково-аналітичний масив слід доповнювати інформацією з баз «Великих даних», які формуються із управлінської, податкової і статистичної звітності, інформаційних зведених звітів фінансових регуляторів і джерел нефінансової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ijiri Y. Accounting matrices and three-dimensional arrays. *Issues in Accounting Education*. 1998. Fall. P. 270–285.
2. Погрібняк Д.С. Організація бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств : дис. ... докт. філософ. : 071 Облік і оподаткування. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Харків, 2020. 273 с.
3. Magopets O., Havrilenko N., Yashchyshyna I. Strategic management accounting in the conditions of digitalization of the economy. *Ad Alta: journal of interdisciplinary research*. 2022. Special issue no. 12/01/xxv (vol. 12, issue 1, special issue xxv). P. 92–96.
4. Kuter M., Gurskaya M. and Shihidi A. (2011) The value of the teachings of Jacques Savary for the development of accounting (end). Vol. 32. P. 54–64.
5. Veblen T. (1899) *The Theory of the Leisure Class: An Economic Study of Institutions*. New York : MacMillan. URL: <https://oll.libertyfund.org/title/veblen-the-theory-of-the-leisure-class-an-economic-study-of-institutions>

6. Schumpeter, J.A. (1926/2008): The Theory of Economic Development. *Transaction Publisher*. New Brunswick, New Jersey.
7. Гавриленко Н.В., Грищенко О.В., Козицька Н.О. Основні проблеми функціонування системи збалансованих показників у стратегічному контролінгу. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 5. С. 13–20. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4691>
8. Гавриленко Н.В., Грищенко О.В., Козицька Н.О. Застосування методичних аспектів управлінського обліку на підприємствах одиничного та дрібносерійного виробництва. *Економічні науки : вісн. ДНДІСЕ*. 2021. № 1(03). С. 109–115. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4686>
9. Attinger M. L. Integrated Information Management: A Real World Theory. [s. l.]: *Records Management Quarterly*. 1993. 268 p.
10. Ostenda A., Nestorenko T. and Zhihir A. (2018) What do students think of the education curriculum? Case of Katowice School of Technology. *International Relations 2018: Current issues of world economy and politics*. University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations. Conference proceedings, 19th International Scientific Conference, Smolenice Castle, 29th-30th, November 2018. P. 582–589. URL: <https://cutt.ly/mYcCDFC>
11. Гавриленко Н.В., Грищенко О.В., Кошицька В.О. Ретроспективний аналіз декомпозиції логістичних систем. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 5. С. 21–25. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/208>
12. Петіна Л.В. Шляхи удосконалення внутрішньогосподарської звітності та перманентної інвентаризації в прийнятті управлінських рішень на підприємствах АПК. *Бізнес-Навігатор*. 2009. № 2(17). С. 147–151. URL: http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2016/11/31_17.pdf

REFERENCES:

1. Ijiri Y. (1998) Accounting matrices and three-dimensional arrays. *Issues in Accounting Education*, Fall, pp. 270–285.
2. Pohribniak D. (2020) Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku v adaptivnomu upravlinni obiednanniam pidpriemstv [Organization of accounting in the adaptive management of business associations]: dys. ... dokt. filosos.: 071 Oblik i opodatkovannia. (in Ukrainian)
3. Magopets O., Havrilenko N., Yashchysyna I. (2022) Strategic management accounting in the conditions of digitalization of the economy. *Ad Alta: journal of interdisciplinary research*. Special issue no. 12/01/xxv (vol. 12, issue 1, special issue xxv), pp. 92–96.
4. Kuter M., Gurskaya M. and Shihidi A. (2011) The value of the teachings of Jacques Savary for the development of accounting (end), vol. 32, pp 54–64.
5. Veblen T. (1899) The Theory of the Leisure Class: An Economic Study of Institutions. New York: MacMillan. Available at: <https://oll.libertyfund.org/title/veblen-the-theory-of-the-leisure-class-an-economic-study-of-institutions>
6. Schumpeter J.A. (1926/2008) The Theory of Economic Development. *Transaction Publisher*. New Brunswick, New Jersey.
7. Havrylenko N., Hryshchenko O., Kozitska N. (2020) Osnovni problemy funktsionuvannia systemy zbalansovanykh pokaznykiv u stratehichnomu kontrolinhu [The main problems of functioning of the system of balanced indicators in strategic controlling]. *Ekonomika. Finansy. Pravo* [Economy. Finances. Right], no. 5, pp. 13–20. Available at: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4691> (in Ukrainian)
8. Havrylenko N., Hryshchenko O., Kozitska N. (2021) Zastosuvannia metodychnykh aspektiv upravlinskoho obliku na pidpriemstvakh odynychnoho ta dribnoseriinoho vyrobnytstv [Application of methodological aspects of management accounting at enterprises of single and small-scale productions]. *Ekonomichni nauky: visn. DNDISE*. [Economic sciences: news. DNDISE], no. 1(03), pp. 109–115. Available at: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4686>. (in Ukrainian)
9. Attinger M.L. (1993) Integrated Information Management: A Real World Theory. [s. l.]: *Records Management Quarterly*, 268 p.
10. Ostenda A., Nestorenko T. and Zhihir A. (2018) What do students think of the education curriculum? Case of Katowice School of Technology. *International Relations 2018: Current issues of world economy and politics*. University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations. Conference proceedings, 19th International Scientific Conference, Smolenice Castle, 29th-30th, November 2018, pp. 582–589. Available at: <https://cutt.ly/mYcCDFC>
11. Havrylenko N.V., Hryshchenko O.V., Koshutska V.O. (2018) Retrospektyvnyi analiz dekompozitsii lohystychnykh system. *Ekonomika Finansy Pravo*, 5, 21–25. Available at: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/208>
12. Petina L.V. (2009) Shlyakhy udoskonalennya vnutrishn'ohospodars'koyi zvitnosti ta permanentnoyi inventaryzatsiyi v pryunyatti upravlins'kykh rishen' na pidpriyemstvakh APK [Ways to improve internal reporting and permanent inventory in management decisions at agricultural enterprises]. *Research and production magazine Business Navigator*, vol. 2(17), pp. 147–151. Available at: http://www.mubip.org.ua/wp-content/uploads/2016/11/31_17.pdf